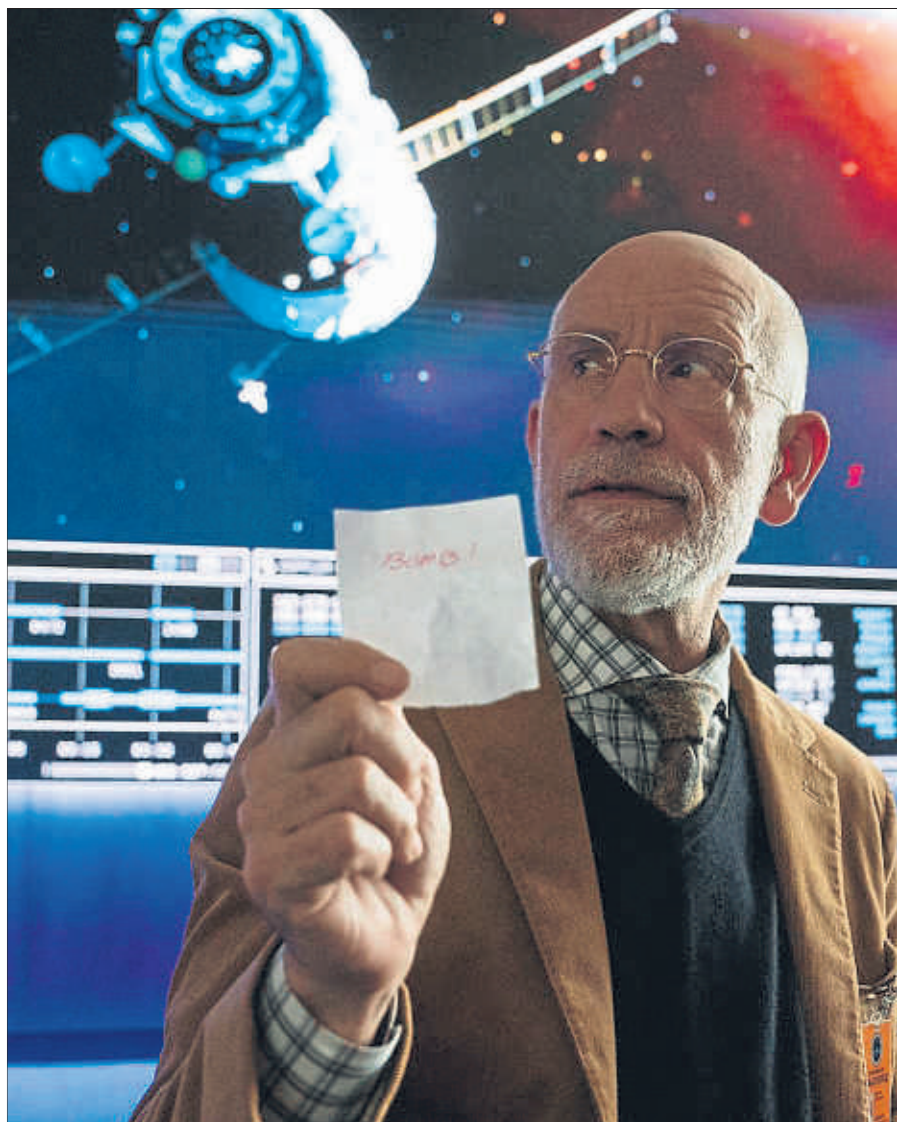

ENTREVISTA

“Ningú no sap com estaran les coses d'aquí un mes”

John Malkovich, actor, estrena la sèrie ‘Space force’

AARON EPSTEIN/NETFLIX

John Malkovich a Space force, sèrie de Netflix

GABRIEL LERMAN
Los Angeles (servei especial)

Fa poc més de 20 anys Spike Jonze es va guanyar un lloc als Oscars –nominació a millor director– amb la delirant comèdia *Cómo ser John Malkovich*, en què un titellaire encarnat per John Cusack trobava la manera de ficar-se dins del cap de l'actor que ja aleshores tenia dues nominacions als premis de l'Acadèmia per *En un lugar del corazón* i *En la línea de foc*. Si bé tot allò era una simple fantasia, quan es parla amb el veritable Malkovich no queda dubte que té una ment fascinant. L'entrevista que va concedir pel seu paper a la sèrie de Netflix *Space force*, des de la seva mansió a Cambridge, Boston, va permetre preguntar-li com ha estat la seva experiència durant la pandèmia i escoltar les seves reflexions sobre la ciència.

Què és el que més estranya de la seva vida quotidiana?

Encara que diuen de mi que soc una persona freda i distant, no crec que sigui cert. El que és més estrany és la interacció amb amics i col·legues, i la gent amb qui em solia trobar diàriament. De tota manera, no és tan terrible, em puc mantenir en contacte amb un munt de gent, i això era el que estava fent just abans que comencéssim aquesta entrevista. Estava

explicant un acudit als meus amics de Rússia, amb qui em puc mantenir en contacte de manera virtual. En qualsevol cas, soc un home molt afortunat, perquè tinc bona salut, i a diferència de la vasta majoria dels milions de persones que viuen a la Terra, no he de treballar la setmana que ve ni la que vindrà després, i no m'ha passat res per no haver treballat durant uns mesos. Per tant, no em puc queixar. El cert és que he utilitzat aquest temps per revisar certes coses que vull preparar per al futur, encara que cap d'aquests projectes no tenen a veure amb el cinema o la televisió, sinó que estan vinculats amb la música clàssica. De tota manera, és molt bonic escoltar els ocells i mirar els arbres. Cambridge, on m'estic ara, és molt verd. Hi ha moltíssims arbres fruiters, i gran quantitat de jardins amb flors, així que m'he dedicat a mirar el que m'envolta. He estat llegint molt. I també he treballat en tot el que no té a veure amb el cinema.

Aquesta casa a Cambridge no és l'única que té, no?

No, tenim una casa a França on fem vi. La meua esposa s'hi va estar al març, però jo no hi vaig poder anar perquè estava fent una gira per una altra regió d'Europa. Però aquesta és l'època en què embotellem el rosat. És una granja a Provença. Hi vaig ser per última vegada mentre filmava la sèrie de Paolo Sorrentino a Ro-

ma.

Ha desenvolupat algun nou talent en aquests dies a casa?

Em temo que no. Surto a caminar molt, llegeixo, treballo al jardí. Crec que he millorat en els meus coneixements de jardineria. També he estat cuinant bastant.

No ha estat dissenyant?

No. Vaig deixar de dissenyar moda fa uns tres anys, encara que fa unes setmanes sí que vaig dissenyar uns empaperrats i ara estem treballant en la restauració d'un edifici.

Com es porta amb la mascareta?

Tinc sentiments contradictoris perquè crec que amb la mascareta inspirem les toxines del nostre cos que se suposa que hem d'exhalar, ja que lamentablement les mascaretes les atrapen. Per tant, només n'utilitzo quan vaig a una botiga. Si surto a caminar ho faig pels camins que estan a la meua propietat i pel meu jardí, i per això no em poso mascareta. He començat a pensar a fer-me'n jo mateix. Tinc alguns materials, encara que ja tenia d'abans algunes mascaretes per als viatges.

Com veu el futur?

És molt difícil saber què passarà, perquè per poder-ho avaluar cal tenir informació fiable. Ningú no sap com estaran les coses d'aquí un mes i molt menys els

NI UNA QUEIXA

“Soc afortunat: tinc bona salut, i no he de treballar la setmana que ve ni la següent”

CRÍTIC AMB LA GESTIÓ DE LA CRISI

“Crec que s'han comès grans errors. Molts científics difereixen de com s'han fet les coses”

propers anys. Però un sempre pot buscar respostes en la història i si et fixes en l'epidèmia de grip espanyola del 1918, els teatres i les sales de concert, on jo solc treballar molt sovint al voltant del món, van estar tancades durant dos anys. Per tant, no sabem el que ens ofereix el futur. Per sort tenim educació, cultura, observació. Però jo prefereixo confiar en la meua intuïció, una cosa que tothom té encara que potser no hi presti l'atenció deguda. La informació fiable és molt difícil de trobar en qualsevol situació en la vida. És una de les eines que utilitzo, però no l'única.

Li ha servit en això el fet d'haver interpretat un científic que recorda el doctor Fauci a Space force?

Clar. La sèrie és profètica en molts àmbits, però d'altra banda es tracta d'una vella batalla en què la ciència ens indica el que hem de fer. El personatge de Steve Carell ho diu molt bé a la sèrie. Explica que no els creu perquè de vegades ens diuen que els carbohidrats són bons i altres vegades que són dolents. Dues coses poden existir alhora i poden ser dolents o bones segons les circumstàncies. Greg Daniels, el creador de la sèrie, m'explicava que un dels epidemiòlegs més prominents de San Francisco li va explicar que és impossible tenir informació correcta sobre el virus. Crec que s'han comès grans errors. Molts epidemiòlegs no estan d'acord amb com s'han fet les coses. El científic de l'Imperial College que dirigia el maneig de l'epidèmia a Anglaterra va fer una barbaritat i hi va haver de renunciar. Fins i tot en aquesta sèrie els científics no volen que la nau s'enlaira. Crec que la sèrie parla de la tensió entre la ciència i la gent, l'educació o la falta d'educació, els instints, impulsos i sentiments. Per això hi ha hagut discussions sobre cada aspecte de la pandèmia des que tot va començar.●

Oriol Pi de Cabanyes

Alexandre de Riquer

Tal com Milton Glaser, el gran dissenyador de Nova York que acaba de morir, Alexandre de Riquer, dibuixant i pintor, artista emblemàtic del nostre modernisme, respira l'aire del moviment Arts and Craft de William Morris, que conceptuava la creativitat artística no dissociada de la sàvia manualitat de l'artesania. Imaginació a la ment, llum als ulls i habilitat a la mà.

Morris, Riquer i Glaser sintetitzen, cadascú a la seva manera, la imatge visual d'un món cada cop més allunyat d'una naturalesa idealitzada en tant que paradís perdut. Tots tres participen d'un mateix esperit renovador de la tradició artística en què es troben tots els corrents del que en podríem dir la modernitat evolutiva, no rupturista. La bellesa és útil i la utilitat és bella, aquesta en podria ser la divisa.

El disseny modern, el concepte modern del disseny, ve d'aquesta tradició no iconoclasta. Introduïdor al país del cartell litogràfic dibuixat amb finalitats publicitàries, Riquer va ser el pioner en la introducció aquí de l'estètica del preraphaelisme que havia après in vivo a Anglaterra. La seva estètica era neomedievalitzant (com el neogòtic de Viollet-le-duc) i concebia l'art com una tasca que té molt de sagrat.

Riquer va treballar molt per socialitzar una imatge encantada del món, que es devia correspondre a la idea que se n'havia fet en el seu interior. Amb menys èmfasi i

Aquest any és el centenari de la mort de Riquer, que va ajudar a fixar el patrimoni visual del modernisme

menys brillantor que Rusiñol, que predicava i practicava el sacerdoti de l'artista, Riquer també va defensar els valors ideals de la pràctica artística en uns *Escrits d'art* que ha reunit a les Edicions de la Universitat de Barcelona el professor Eliseu Trenc, especialista destacat de la seva obra.

Riquer va ser un creatiu publicitari abans que prosperés aquesta curiosa denominació. Volia arribar al gran públic. El seu dibuix és de línies molt fines, sense angles rectes, i recorda la cal·ligrafia persa, amb arabescos orientalizants. Amb frisos a cada cant, va il·lustrar el *Canigó* de Verdaguer (que és qui va oficiar el seu casament). I és també el dissenyador de la capçalera de *Juventut!*, l'emblemàtica revista del modernisme català.

També escriptor, Alexandre de Riquer té unes delicioses memòries d'infantesa, *Quan jo era noi*, que han estat reeditades recentment per edicions de L'Albí a cura de J.M. Solà. I un llarg *Poema del bosc* que va merèixer els elogis de Frederic Mistral, reeditat fa uns mesos per Adesiara a cura de Roger Miret. I el recull poètic *Petons* ara editat per Tripode, a cura de Maria Planellas.

Nascut el 1856 a Calaf, on el venera el col·leccionista Joan Graells, aquest any es commemora el centenari de la mort d'Alexandre de Riquer i Ynglada. Dibuxant i pintor, dissenyador, decorador, crític d'art, poeta i narrador, Alexandre de Riquer va contribuir molt poderosament a fixar l'estètica d'una època i a la creació d'un patrimoni visual, el del modernisme, del qual encara viu molt la Barcelona post 92.